

ἄντ' ἔχοντες, μάλλον εἰσόμεθα καὶ τὰ ἡμῶν ἀγαθὰ καὶ εἰς δὲ μὲν, ὅππῃ τευόμεθα ἰσχυρῶς. καὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἔχει πᾶσι ὁ λόγος· ἵσκει δὲ τῆς ὁπρήσεως διαφανεῖν· πᾶσι γὰρ ζητούσι, πᾶσι ἐπιθυμοῦσι τὴν γνῶσιν αὐτῶν. καὶ τὰ βούληται πηλοκοδοῦν ἅπαντας τοὺς τεχνίτας ἀγνοεῖν, καὶ μηδὲ ὁπρῆσαι, ἢ δὲ λόγον. ἀπορῶν δὲ καὶ τὴν ἀφελήθησται ὑφ' αὐτῆς ἢ τέκτων καὶ τῶν αὐτῶν τέχνων, εἰδὼς αὐτὸ τελεῖσθαι; ἢ πῶς ἰατρικώτερος ἢ στρατηγικώτερος ἔσται, ὃ τὴν ἰδέαν αὐτῆν τελεῖσθαι; φάμεται μὲν γὰρ οὐδὲ τὴν ὑγιειαν οὕτως ὁππῶς οὐκ ἴσχυρος, ἀλλὰ τὴν ἀδρόνησιν· μάλλον δὲ ἴσχυρος τὴν πᾶσιν· καὶ ἔκαστον γὰρ ἰατρεύει. καὶ ὅτι αὐτῶν τούτων, ὅππῃ τοσούτων εἰρήδω.

Κεφάλαιον ε.

**Π**άλιν δὲ ἐπιμένει μὲν ὅππῃ τὸ ζητούμενον ἀγαθόν, πᾶσι ποτ' αὖ εἴη. φάμεται μὲν γὰρ ἄλλο ἐν ἀλλῇ κερδέει καὶ τέχνῃ. ἄλλο γὰρ ἐν ἰατρικῇ, καὶ στρατηγικῇ, καὶ τῆς λοιπῆς ὁμοίως. τί οὐκ ἔκαστος τελεῖσθαι; ἢ οὐ γὰρ ἐν τῶν λοιπῶν κερδέεται; πῶς δὲ ἐν ἰατρικῇ μὲν, ὑγιειά· ἐν στρατηγικῇ δὲ, νίκη· ἐν οἰκοδημικῇ δὲ, οἰκία· ἐν ἄλλῳ δὲ, ἄλλο· ἐν ἀπάσῃ δὲ κερδέει καὶ κερδαίρεται, τὸ τέλος τούτου γὰρ ἕνεκα τὰ λοιπὰ κερδέησιν ὁππῶς. ὅτ' εἴ πᾶσι κερδέησιν ἀπαύτων ὅτι τέλος, πῶς αὖ εἴη τὸ κερδέησιν ἀγαθόν. εἰ δὲ πλείω, ταῦτα. μεταβαίνομεν δὴ ὁ λόγος εἰς τὸ αὐτὸ ἀφίκαται. πῶς δὲ ἐπὶ μάλλον διασφιγήσει περὶ τῶν. ἐπεὶ δὴ πλείω φάμεται τὰ τέλη, τούτων δὲ ἀγρομέθῃ πᾶσι δὲ ἔτερον· οἷον πλοῦτον, ἡλλοῖς, καὶ ὅλους τὰ ὄργανα· ἄλλοις ἐν ἑστὶ πάντες τελεῖσθαι· τὸ δὲ ἀφίκαται, τελεῖσθαι πᾶσι φάμεται. ὅτ' εἴ μὲν ὅστις ἐν πᾶσι τέλειον, πῶς αὖ εἴη τὸ ζητούμενον· εἰ δὲ πλείω, τὸ τελεῖσθαι τούτων· τελεῖσθαι δὲ λέγομεν τὸ κερδέησιν αὐτὸ διακρινῶν πᾶσι δὲ ἔτερον· καὶ τὸ μηδὲ ποτε δὲ ἄλλο ἀφίκαται, ἢ καὶ κερδέησιν αὐτῶν καὶ διατῶν δὲ ἀφίκαται· καὶ ἀπλῶς δὴ τέλειον πᾶσι κερδέησιν αὐτὸ ἀφίκαται ἀφίκαται, καὶ μηδὲ ποτε δὲ ἄλλο. τοσούτων δὲ ἢ ὑδαμμοῦνία μέλεισθαι ἔτι δοκῶν. ταῦτα γὰρ ἀγρομέθῃ ἀφίκαται δὲ αὐτῶν, καὶ οὐδέ ποτε δὲ ἄλλο· πᾶσι δὲ καὶ ἰσοδονῶν, καὶ νοῦν καὶ πᾶσι ἀφίκαται ἀγρομέθῃ μὲν καὶ δὲ αὐτῶν (μηδὲν γὰρ ἀποβαίνοντες, ἐλοίμεθ' αὖ ἕκαστον αὐτῶν.)

A id habentes magis ea que nobis bona sunt cognoscere, & si cognouerimus consequi etiam possemus. Hæc quidem ratio probabilitatem quandam habet: à scientiis tamē videtur dissentire. omnes enim cū bonum quoddam appetant, id quod sibi deest, inquirant: cognitionem eius prætermittunt. Dobium sanè etiam est, quam utilitatem consequetur textor aut faber in sua arte: si bonū ipsum cognorit, vel quomodo medicus ad medēdum, aut dux ad imperandum peritor reddetur: si ideam ipsam contemplatus fuerit. Nam neque ita speculati sanitate medicus videtur, sed hominis sanitate: imò verò fortasse huius hominis sanitatem: quippe cū singulis medeatur. ac de his quidem hæctenus.

CAPVT V.

**N**unc rursus redeamus ad id, quod quaerimus, bonum: quidquid est sit inuestigemus. videtur enim aliud in alia actione, atque arte esse. nam aliud in medicina, aliud in re militari, & reliquis similitur. Quid igitur vniuscuiusque bonum est? An id, cuius gratia cætera aguntur? hoc autem est in medicina sanitas: in arte militari victoria: in ædificatoria domus: in omni denique actione & electione finis ipse, cuius gratia reliqua omnia omnes agunt. Quare si quis communiter agendorū omnium finis est, id agendum bonum erit. Sin plures, hi ipsi. Iam verò digrediendo in idem deuenit oratio. Quocirca magis enitendum, vt hoc idem declaremus. Quoniam verò plures esse fines videntur: & horum quosdam ob aliud expetimus, vt diuitias, tibias, instrumenta denique omnia: non omnes esse perfectos perspicuum est, at optimis finis esse quid perfectum videtur. Quare si vnum aliquid erit quod perfectum sit, id erit quod quaerimus: sin plura, id quod perfectissimum horum est. Id autem, quod per se factandum est, eo perfectius dicimus, quod propter aliud appetimus. quod quod nunquam ob aliud eligendum est, in iis quæ & per se & ob aliud expetuntur, absolute autem perfectum, quod semper per se: nunquam ob aliud expetendum est. Eiusmodi autē videtur felicitas maximè esse. hanc enim propter seipsam semper, & nunquā ob aliud expetimus. At honorem, voluptatē, mentem, ac virtutem omnem etiam propter ipsa expetimus: quippe cū eadem expeteremus, etiā si nihil inde nobis eueniret:

ἄλλο· πᾶσι δὲ καὶ ἰσοδονῶν, καὶ νοῦν καὶ πᾶσι ἀφίκαται ἀγρομέθῃ μὲν καὶ δὲ αὐτῶν (μηδὲν γὰρ ἀποβαίνοντες, ἐλοίμεθ' αὖ ἕκαστον αὐτῶν.)